

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga

Serie nouă, tomul 6, 1995

5 – 6

Mai – Iunie

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PAPACOSTEA (*redactor șef*), VENERA ACHIM,
PAUL CERNOVODEANU, VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN CON-
STANTINIU, EUGEN DENIZE, ANDREI EȘANU, GEORGETA
PENELEA-FILITTI, NAGY PIENARU, APOSTOL STAN, ION
STANCIU.

„REVISTA ISTORICĂ” apare de 6 ori pe an în numere duble. În
țară, revista se poate procura pe bază de abonament la: RODIPET
S.A., Piața Presei Libere nr.1, Sect.1, P.O. Box 33– 57, Fax 401–
222 6407, Tel. 401– 618 5103; 401– 222 4126, București, România;
ORION PRESS INTERNAȚIONAL S.R.L., Șos. Olteniței 35– 37,
Sect.4, P.O.Box 61– 170, Fax 401– 312 2425; 401– 634 7145, Tel.
401– 634 6345, București, România; AMCO PRESS S.R.L., Bd. N.
Grigorescu 29 A, ap.66, Sect. 3, P.O.Box 57– 88, Fax 401– 312
5109, Tel. 401– 643 9390; 401– 312 5109, București, România.

La revue „Revista Istorică” paraît 6 fois par an en double numéro.
Toute commande de l'étranger pour les travaux parus aux Éditions
de l'Académie Roumaine sera adressée à: RODIPET S.A., Piața
Presei Libere nr.1, Sect.1, P.O.Box 33– 57, Fax 401– 222 6407, Tel.
401– 618 5103; 401– 222 4126, București, România; ORION PRESS
INTERNAȚIONAL S.R.L., Șos. Olteniței 35– 37, Sect.4, P.O.Box 61–170,
Fax 401– 312 2425; 401– 634 7145, Tel. 401– 634 63 45, București,
România.

REDACȚIA:

ION STANCIU (*redactor șef adjunct*)
NAGY PIENARU
VENERA ACHIM

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru
schimb, precum și orice corespondență se
vor trimite pe adresa redacției revistei
„REVISTA ISTORICĂ”, B-dul Aviatorilor nr.1,
71247-București, tel. 6.50.72.41.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr.13, R– 76117, București
Tel. 4103846 și 4103200/2107, 2109

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ
TOM VI, NR. 5-6
Mai - Iunie 1995

SUMAR

BASARABIA ȘI BUCOVINA. ISTORIOGRAFIE ȘI REALITĂȚI CONTEMPORANE

- ION ȚURCANU, Revolta istoriografică din Moldova sovietică de la sfârșitul
anilor '80 451
- APOSTOL STAN, Republica Moldova și România: două entități politice românești sau
două state străine?..... 471

TERITORIU NAȚIONAL ȘI FRONTIERĂ

- ION ȘIȘCANU, Traseul frontierei pe Dunăre - obiectivul tratatelor româno-sovietice
de la Moscova, 1940..... 477
- ION VARTA, Țarismul rus și chestiunea Bucovinei în anii primului război mondial..... 497
- VITALIE VĂRATEC, Trasarea noului hotar în sudul Basarabiei la 1856/1857 și
lichidarea așezărilor căzăcești din preajma Dunării..... 509

INSTITUȚII REPREZENTATIVE ÎN ISTORIA ROMÂNILOR

- GHEORGHE COJOCARU, Cu privire la constituirea Sfatului Țării..... 529
- ANGHEL POPA, Societatea Academică „Junimea” din Cernăuți..... 543

DOCUMENTAR

- GEORGETA PENELEA-FILITTI, Regimul proprietății în Basarabia. Cazul moșiei
Sărata-Orhei..... 555

„Revista istorică”, tom VI, nr. 5 - 6, p. 447 - 602, 1995

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Simpozionul științific „Pavel Chinezu”, Timișoara, 24-25 noiembrie 1994 (*Viorel Achim*);
 Simpozionul „Mentalități, civilitate, politică”, Faculté Internationale de Sciences
 Humaines, București, 16 decembrie 1994 (*Mirela-Luminița Murgescu*); Simpozionul
 „6 martie 1945. Guvernul Petru Groza și comunizarea României”, București, 3-5
 martie 1995 (*Florin Müller*); Călătorie de documentare științifică în Marea
 Britanie (*Adrian Tertecel*); Stagiul de documentare în Ungaria (*Viorel Achim*);
 Îndreptări privind articolul *Precizări privind mormântul hatmanului Mazepa*
 de Constantin Rezachevici din „Revista istorică”, tom.V, nr. 1-2, p. 161– 167
 (*Paul Păltâlnea*).....

567

NOTE

ADOLF ARMBRUSTER, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, ediția a II-a, *Cuvânt
 înainte* de Șerban Papacostea, Edit. Enciclopedică, București, 1993, 340 p. (*Daniel
 Flaut*); PAUL CERNOVODEANU, *Basarabia. Drama unei provincii istorice
 românești în context politic internațional. 1806-1920*, Edit. Albatros, București,
 1993, 212 p. (*Tatiana Duțu*); IOAN CIUTA, *Apicultura, străveche îndeletnicire
 românească. Referiri speciale la Moldova evului mediu*, Edit. Diacon Coresi,
 București, 1994, 176 p. + hartă (*Eugen Stoica*); IURIE COLESNIC, *Basarabia
 necunoscută*, Edit. Universitas, Chișinău, 1993, 316 p. (*Florin Anghel*); ȘERBAN
 N. IONESCU, *Who Was Who in Twentieth Century Romania* (East European
 Monographs), Boulder, Columbia University Press, New York, 1994, 318 + XV p.
 (*Mihai Sorin Rădulescu*); NICOLAE ISAR, *Școala națională de la Sf. Sava și
 spiritul epocii (1818-1859)*, Edit. Universității București, 1994, 248 p. + il. (*Mirela-
 Luminița Murgescu*); VLADIMIR MISCHEVCA, ION NEGREI, ALEXANDRU
 NICHITICI, *Simbolurile Țării Moldovei (Din istoria vexilologiei și sigilografiei
 heraldice moldovenești din secolele XIV-XIX)*, Edit. Știința, Chișinău, 1994, 126 p.
 (*Ovidiu Cristea*); WIM P.VAN MEURS, *The Bessarabian Question in Communist
 Historiography. Nationalist and Communist Politics and History-Writing* (East
 European Monographs, 387), Boulder-Colorado, 1994, 458 p. (*Florin
 Constantiniu*); MAX DEMETER PEYFUSS, *Chestiunea aromânească. Evoluția ei
 de la origini până la pacea de la București (1913) și poziția Austro-Ungariei*, trad.
 Nicolae-Șerban Tanașoca, Edit. Enciclopedică, București, 1991, 141 p. (*Gheorghe
 Lazăr*); VLADIMIR TREBICI, *Bucovina. Populația și procesele demografice
 (1775-1993)*, Fundația culturală română, Cluj-Napoca, 1994, 40 p. +34 (*Constantin
 Șerban*).....

575

REVISTA REVISTELOR DE ISTORIE

„Destin românesc”. Revistă de istorie și cultură, 1994, nr. 1, 124 p. (*Marian Stroia*).....

597

„Analele Bucovinei”, tom. I, 1994, nr. 1, 234 p. (*Gheorghe Lazăr*).....

598

NECROLOG

† Nicoară Beldiceanu (25 februarie 1920 - 19 decembrie 1994) (*Anca Popescu*).....

601

REVISTA ISTORICĂ

NEW SERIES
TOME VI, Nos 5–6
May – June 1995

CONTENTS

BESSARABIA AND BUKOVINA HISTORIOGRAPHY AND CONTEMPORARY ASPECTS

- ION ȚURCANU, Historiographers' Revolt in Soviet Moldavia by the End of the 1980s..... 451
APOSTOL STAN, The Republic of Moldavia and Romania; Two Romanian Political
Entities or Two Foreign States?..... 471

NATIONAL TERRITORY AND THE BORDERLINE

- ION ȘIȘCANU, Tracing the Frontier Along the Danube – The Object of Romanian –
Soviet Negotiations in Moscow, 1940..... 477
ION VARTA, Russian Tsarism and the Issue of Bukovina in the First Years of
World War II..... 497
VITALIE VARATEC, Tracing of the New Borderline of Southern Bessarabia in 1856-57
and Relocation of Cossacks From the Danube Line..... 509

REPRESENTATIVE INSTITUTIONS IN THE HISTORY OF THE ROMANIANS

- GHEORGHE COJOCARU, Concerning the Establishing of the Council of the Country..... 529
ANGHEL POPA, The Academical Society "Junimea" of Cernăuți..... 543

DOCUMENTARY

- GEORGETA PENELEA-FILITTI, The Owning of Landed Properties in Bessarabia. The
Case of Sărata-Orhei..... 555

SCIENTIFIC LIFE

- The Scientific Symposium "Pavel Chinezu", Timișoara, 24-25 November 1994 (*Viorel
Achim*); The Symposium "Mentalities, Civility, Politics", Faculté Internationale de
Sciences Humaines, Bucharest, 16 December 1994 (*Mirela-Luminița Murgescu*);

„Revista istorică”, tom VI, nr. 5–6, 447–602, 1995

The Symposium "6 March 1945. The Petru Groza Government and the Communization of Romania", Bucharest, 3-5 March 1995 (*Florin Müller*); Documentary Trip to Great Britain (*Adrian Tertecel*); Documentary Stage in Hungary (*Viorel Achim*); Corrections to *Precizări privind mormântul hatmanului Mazeppa* (Specifications Concerning Hetman Mazeppa's Grave) by Constantin Rezachevici, in "Revista istorică", Tome V, 1994, Nos 1-2, pp. 161-167 (Paul Pălănea).....

567

NOTES

- ADOLF ARMBRUSTER, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei* (Romanity of the Romanians. History of an Idea), the 2nd edition, foreword by Șerban Papacostea, Edit. Enciclopedică, Bucharest, 1993, 340 pp. (*Daniel Flaut*); PAUL CERNOVODEANU, *Basarabia. Drama unei provincii istorice românești în context politic internațional 1806-1920* (Bessarabia. The Plight of a Romanian Historical Province Set Against the International Political Background. 1806-1920), Edit. Albatros, Bucharest, 1993, 212 pp. (*Tatiana Duțu*); IOAN CIUTA, *Apicultura, străveche îndeletnicire românească. Referiri speciale la Moldova Evului Mediu* (Beekeeping, an Old Romanian Activity. Special Reference to Medieval Moldavia), Edit. Diacon Coresi, Bucharest, 1994, 176 pp. + chart (*Eugen Stoica*); IURIE COLESNIC, *Basarabia necunoscută* (Unknown Bessarabia), Edit. Universitas, Chișinău, 1993, 316 pp. (*Florin Anghel*); ȘERBAN N. IONESCU, *Who Was Who in Twentieth Century Romania* (Eastern European Monographs), Boulder, distributed by Columbia University Press, New York, 1994, 318 + XV pp. (*Mihai Sorin Rădulescu*); NICOLAE ISAR, *Școala națională de la Sf. Sava și spiritul epocii (1818-1859)*, (The National School of St. Sava and the Spirit of the Time (1818-1859), Edit. Universității București, 1994, 248 p. + il. (*Mirela-Luminița Murgescu*); VLADIMIR MISCHEVCA, ION NEGREI, ALEXANDRU NICHITICI, *Simbolurile Țării Moldovei (Din istoria vexilologiei și sigilografiei heraldice moldovenești din sec. XIV-XIX)*, (Symbols of the Principality of Moldavia. Aspects from the History of Vexilology and Heraldic Sigillography in the 14th-19th Centuries), Edit. Știința, Chișinău, 1994, 126 pp. (*Ovidiu Cristea*); WIM P. VAN MEURS, *The Bessarabian Question in Communist Historiography. Nationalist and Communist Politics and History-Writing* (East European Monographs No 387), Boulder-Colorado, 1994, 458 pp. (*Florin Constantin*); MAX DEMETER PEYFUSS, *Chestiunea aromânească. Evoluția ei de la origini până la pacea de la București (1913) și poziția Austro-Ungariei* (The Macedo-Romanian Question From Its Beginnings up to the Peace of Bucharest (1913) and the Position Adopted by Austria-Hungary), translated by Nicolae-Șerban Tanașoca, Edit. Enciclopedică, Bucharest, 1991, 141 pp. (*Gheorghe Lazăr*); VLADIMIR TREBICI, *Bucovina. Populația și procesele demografice 1775-1993*, (Bukovina. Population and Demographic Developments 1775-1993), Fundația Culturală română, Cluj-Napoca, 1994, 40 pp. + 34 (*Constantin Șerban*)

575

REVIEW OF HISTORICAL REVIEWS

- „Destin românesc”. Review of History and Culture, 1994, No 1, 124 pp. (*Marian Stroia*)..... 597
 „Analele Bucovinei”, Tome I, 1994, No 1, 234 pp. (*Gheorghe Lazăr*)..... 598

NECROLOGY

- † Nicoară Beldiceanu (25 February 1920 - 19 December 1994) (*Anca Popescu*)..... 601